

Missie en visie van de samenwerkingspartners

Missie

De Vereniging Dovenschap, de Federatie van Ouders van Dove Kinderen (FODOK), de Stichting Belangen Nederlandse Dove Jongeren (SBNDJ/JongerenCommissie) en de Stichting Plotsdoven en Laatdoven richten zich op alle dove, plots-/laatdove en ernstig slechthorende mensen en hun omgeving. Alle organisaties bevinden zich in de situatie dat de subsidie minder wordt en dat het aantal betalende leden en donateurs niet bijzonder groot is. Hierdoor is het noodzakelijk om op meer effectieve en efficiënte manier de werkzaamheden uit te voeren. Om die reden richten zij zich op een nauwer samenwerkingsverband, waarvan de vorm nog nader uitgewerkt moet worden.

Belangenbehartiging, informatievoorziening en lotgenotencontact zijn de primaire bestaansgronden voor de vier organisaties. Een toegankelijke maatschappij met ontplooiingsmogelijkheden voor een ieder, zonder dat de doofheid of slechthorendheid tot beperkingen leidt, is het centrale streven en daarmee het fundament van de samenwerking.

Toegankelijke communicatie is daarin een belangrijke pijler, waarbij Nederlandse Gebarentaal (NGT) als volwaardige taal wordt erkend en Nederlands met Gebaren (NmG) als ondersteunend aan het gesproken Nederlands wordt gezien. De verhouding tussen het gebruik van gesproken taal en dat van gebaren(taal) is van veel factoren afhankelijk en verschilt per individu: ieder maakt daarin zijn eigen afwegingen.

De vier organisaties trekken waar mogelijk gezamenlijk op in woord en gebaar. Zij richten zich op optimale effectiviteit en efficiëntie zowel in praktische uitvoering als in beleidsbeïnvloeding. Verdere samenwerking en eventuele aansluiting door de zusterorganisaties voor slechthorenden wordt als een positieve ontwikkeling gezien.

Visie

Doofheid, plots- en laatdoofheid en ernstige slechthorendheid hebben ongeacht de oorzaak grote invloed op het persoonlijk leven en op de omgeving van de betrokkene.

Vroegdoven

Mensen die doof of ernstig slechthorend geboren zijn in een dove of ernstig slechthorende familie ervaren doofheid niet altijd als een handicap. Zij hebben een eigen culturele wereld waarin Nederlandse Gebarentaal (NGT) de moedertaal is. Veel doofgeboren mensen benaderen het niet-horen vanuit een cultureel perspectief. Niettemin ervaren ook zij drempels in hun contacten met de horende samenleving.

De meerderheid van de dove kinderen heeft horende ouders. Voor ouders van een doof of (ernstig) slechthorend kind is hun kind vaak de eerste dove met wie ze in aanraking komen. Ouders moeten al heel vroeg keuzes maken voor hun kind op het gebied van communicatie en opvoeding. Het ontbreekt de ouders doorgaans aan kennis en ervaring om gefundeerde keuzes te kunnen maken; zij kunnen immers de (on)mogelijkheden van hun kind nog niet overzien. Dat hun kind alle hoormogelijkheden (hoorapparaat, een of twee CI's) krijgt aangeboden, is voor de meeste ouders vanzelfsprekend. Minder vanzelfsprekend is voor hen het gebruik van gebaren(taal), zeker wanneer het kind goed begint te spreken. Vaak beseffen ouders en anderen in de omgeving van het dove of (ernstig) slechthorende kind dan niet meer hoeveel dit kind toch mist van de gesproken communicatie en dus van de informatie uit en over de wereld om hem heen.

Gebaren(taal) kan de wereld toegankelijker maken voor het dove kind en bijdragen aan een gelijkwaardige ontwikkeling aan die van horende kinderen. Toegang tot gebarentaal biedt

dove en ernstig slechthorende kinderen ook toegang tot de Dovenwereld, waar ze op gelijk niveau met iedereen kunnen communiceren. Hierdoor hebben zij de mogelijkheid aan beide werelden deel te nemen en zich zo volledig te kunnen ontplooien. Daarnaast kan niet voorbij gegaan worden aan het gegeven dat de gesproken taal voor steeds meer dove kinderen nagenoeg geheel toegankelijk is, dankzij het CI. Wat voor gevolgen dat op de langere termijn heeft voor de taal- en identiteitsontwikkeling van dove kinderen valt op dit moment nog niet te voorzien.

Plots- en laatdoven

Plotsdoofheid en laatdoofheid zijn voor degenen die dit overkomt een medische handicap. Naast de traumatische ervaring van het verlies van gehoor en daarmee vaak in eerste instantie van communicatie, wil men zo snel als mogelijk door medisch handelen het gehoor weer terug. De groep plots-/laatstoven ervaart hun handicap vanuit het medische perspectief.

Deze verschillende perspectieven laten duidelijk zien dat doofheid door iedereen anders wordt ervaren. Ondanks deze grote ervaringsverschillen zijn er ook veel overeenkomsten tussen deze groepen. Wij vinden het belangrijk dat voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging zich richten op de mogelijkheden om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Ook zullen wij knelpunten benoemen en actief zoeken naar oplossingen hiervoor. De vier organisaties streven naar een toegankelijke maatschappij en een optimale leef- en werkomgeving, waarin zowel het individu als de groep tot ontplooiing kan komen.

Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat we de maatschappij informeren over (de gevolgen van) doofheid. Veel problemen ontstaan als gevolg van onwetendheid. We zien het als onze taak om meer bewustwording te creëren in onze samenleving.

Uitgangspunten samenwerking

Hoe gaan we deze samenwerking realiseren? Welke stappen we gaan zetten moet nog uitgewerkt worden, maar de organisaties geven aan dat de sleutelwoorden hierin zijn respect, eigenheid, verbondenheid, ontplooiing, herkenning en erkenning.

Respect

De aangesloten organisaties hebben volledig recht op eigen herkenbaarheid en identiteit. Hun eigen organisatievorm wordt als zodanig gerespecteerd met alle waarden en normen die hierbij bij horen. Dove en slechthorende burgers willen ook met respect behandeld worden, niet als tweederangs burgers, maar als mensen die participeren in de maatschappij, waarbij (soms) hulpmiddelen en/of een tolk NGT, NmG of schrijftolk nodig zijn.

Eigenheid

Communicatie en taal vormen de basis tot eigenheid. Elke manier van communicatie wordt binnen de organisaties gerespecteerd, waarbij het uitgangspunt is dat iedereen aan de communicatie mee kan doen en kan begrijpen waar het over gaat. Ditzelfde geldt voor de individuele dove, plots- of laatdove of slechthorende.

Verbondenheid

Niet of (zeer) slecht kunnen horen leidt tot verbondenheid. Dit betekent dat de organisaties voor elkaar en elkaars doelgroepen opkomen en elkaars belangen nastreven. Én dat individuele doven, plots- en laatdoven en slechthorenden een beroep kunnen doen op die onderlinge verbondenheid.

Ontplooiing

De mens is mens tezamen met en door de andere mens. Dat geldt ook voor dove en (ernstig) slechthorende mensen, maar voor hen is ontplooiing in een horende maatschappij extra lastig. Het is dan ook belangrijk dat binnen de eigen groep(en) alles in het werk wordt gesteld om tot maximale ontplooiing te komen. Daarmee kan de dove, plots- of laatdove of ernstig slechthorende persoon sterker de horende maatschappij tegemoet treden en er wel of niet in verkeren, dit naar eigen keuze.

Her- en erkenning

Doofheid, plotsdoofheid, laatdoofheid en (ernstige) slechthorendheid zijn vaak zaken die anderen niet herkennen. Vaak zal pas duidelijk worden dat er iets aan de hand is als men niet reageert, verkeerd reageert of door slechtere verstaanbaarheid. Veel problemen kunnen voorkomen worden als meer er bekendheid komt rondom doofheid. De vier belangenorganisaties zien het als hun gezamenlijke rol om aan die herkenning en erkenning bij te dragen. Ons uitgangspunt is echter wel dat degene die doof, ernstig slechthorend, plots- of laatdoof is, er vooral zelf voor dient te zorgen dat zijn beperking erkend en herkend wordt.